

El Museu Marès presenta una donació de mig centenar de caricatures del pintor Josep Parera, que va retratar personatges influents a la Barcelona vuitcentista

Homenots del XIX

Montse Frisach
BARCELONA

Empresaris, financers, comerciants, músics i polítics de la Barcelona de la segona meitat del segle XIX van ser els protagonistes de l'àmplia galeria de caricatures del pintor Josep Parera (1828?-1902). Sembla que per a Parera, artista de tall academicista vinculat a la família reial espanyola i pintor de cambra de l'infant Sebastià Gabriel de Borbó, les caricatures eren una manera de deixar-se anar, un *divertimento* que sovint regalava fins i tot als caricaturitzats. Però, com diu l'historiador de l'art Francesc Fontbona, "si Parera era un pintor notable però discret i fins i tot avorrit, com a caricaturista era agut".

Gairebé trenta anys després de la mort del Parera, el 1929, les seves caricatures es van exposar a la sala Parés de Barcelona i allà va ser on Joaquim Maria de Nadal i Ferrer, que era un vuitcentista con-

vençut, va adquirir un lot de 51 d'aquests dibuixos. Nadal, fill de l'alcalde barceloní, Josep de Nadal, va ser cronista oficial de Barcelona des del 1952 fins a la seva mort el 1972. Les caricatures ja no es van moure de la mateixa família i finalment el seu nét, Joaquim de Nadal i Caparà, que va ser regidor socialista de Cultura de l'Ajuntament, és qui ha donat ara el mig centenar de caricatures al Museu Marès de Barcelona.

Qualitat satírica

Tot el lot es presenta a partir de dijous en una exposició al museu barceloní que posa en relleu la qualitat de Josep Parera com a dibuixant satíric. Ordenats alfabèticament, en la llista de retratats (òbviament, tot homes) hi ha personatges com ara Joan Güell, Manuel Girona, Manuel Vidal-Quadras, Evarist Arnús, l'editor del *Diari de Barcelona* Antoni Brusi, Jeroni Juncadella, Antoni Amatller, el pintor Claudi Lorenzale i Josep Xifré, fill

Caricatura de Josep Parera i Mendigach ■ GUILLEM FH

El lot és una donació al Marès de l'exregidor de Cultura Joaquim de Nadal i Caparà

del propietari de l'edifici dels Porxos del Xifré.

També hi apareixen personatges vinculats al món musical barceloní de l'època, com ara Mariano Soriano Fuertes, que va ser director general del Liceu. I és que, com explica Francesc Fontbona, Parera també "estava molt lligat al món de l'òpera i havia cantat al Liceu com a *caricato*, un tipus de paper que no exigia cap virtuosisme però sí capacitat d'actor còmic". En dels dibuixos, el mateix Parera s'autoretrata, baixet, al costat d'un tal Mendigacha, llargarut, del qual es desconeix avui en dia l'ocupació [vegeu la foto].

Les caricatures de Pa-

ra no estaven fetes en principi per ser publicades, encara que durant dues estades de l'artista a Itàlia va publicar caricatures en revistes d'allà. Aquí, va col·laborar com il·lustrador, amb el pseudònim de Cric, en publicacions com ara *El Tiburón* i *Un tros de paper*. De caricatures de Parera, n'hi ha també en altres institucions artístiques barcelonines com el MNAC (que també en té una cinquantena), l'Institut Amatller i l'Institut del Teatre.

A Itàlia, hi ha hagut recentment una donació semblant de caricatures de Parera al Museu Municipal Amedeo Lia de La Spezia, corresponent al moment en què l'artista va fer caricatures de personatges relacionats amb el Risorgimento italià com ara Garibaldi i Verdi. ■

* **Caricatures de la Barcelona vuitcentista.** MUSEU MARÈS. PLAÇA SANT IU, 5. DEL 12/5 AL 25/9

Romeu i Julieta qüestionen els pares

Projecte Ingenu presenta una versió essencialista del text de Shakespeare

J.B.
BARCELONA

Marc Chornet va construir un *Hamlet* a partir d'un espai simbòlic: l'aigua podrida estava sota els peus dels actors. Ara, impulsat en part pel disseny de l'actriu Clàudia Benito, afronta una peça que, si d'entrada és una festa amb l' enamorament, de seguida fa un gir tortuós cap a un drama, quan els dos joves decideixen fer cas omís a les normes dels pares. L'obra s'estrena avui a la Seca i estarà en cartell fins al 12 de juny.

Projecte Ingenu (a mig camí de companyia i de projecte anàrquic en el qual l'actor i l'experimentació a la sala d'assaig sigui el centre del treball) és una companyia resident de la Nau Ivanow. La fàbrica de creació ha donat un cert tomb al seu projecte per donar molt més suport a les companyies. Ingenu, de fet, entén el treball com un element clau a compartir. Chornet comenta que no és suficient construir produccions sinó que també cal fer tallers i aproximacions a grups com els joves. De fet, si el seu *Hamlet* va fer un canvi de dues escenes per poder introduir, puntualment, joves de Tarragona i, ara aquest grup ha intervingut en el

Carlos Cuevas i Clàudia Benito protagonitzen aquest drama clàssic a la Seca ■ A. TORRES

debat en una sessió prèvia de *Romeu i Julieta* al Metropol.

Aquest *Romeu i Julieta* parteix del més essencial. Per això, l'escena es va despullant d'artifici. Excepte la parella protagonista, tots els personatges apareixen amb el gènere canviat, la dida és un noi i el príncep una noia, per exemple, i han trobat les raons íntimes dels personatges. La música es basa en la cançó *a cappella* i la percussió dels actors amb les fustes de l'escena, o el propi cos. És la manera com han volgut introduir l'element d'aire d'aquest drama que el volen intens, un amor apassionat que morirà per culpa de la incomprensió dels pares. ■